

FJALOR

i termave të përdorura në Kushtet e Përgjithshme për përdorimin e shërbimeve të pagesave të UNIBank SHA Shkup, për hapjen, menaxhimin dhe funksionimin e llogarive të pagesave

Ky fjalor përmban disa terma që përdoren në Termat dhe Kushtet e Përgjithshme për përdorimin e shërbimeve të pagesave të UNIBank SHA Shkup, për hapjen, menaxhimin dhe punën me llogaritë e pagesave, të renditura sipas rendit alfabetik.

UNIBanka SHA Shkup do ta bëjë këtë fjalor të disponueshëm për klientët e saj në çdo kohë, duke përfshirë edhe personat që nuk janë klientë të bankës, përmes degëve të bankës ose në faqen e internetit të adresës së bankës. www.unibank.mk.

Fjalori plotësohet sipas ndryshimit të rregullimit ligjor dhe zhvillimit të produkteve dhe shërbimeve të UNIBank SHA Shkup.

Fjalori do të jetë i disponueshëm edhe në anglisht. Në rast të mospërputhjeve ose kontradiktave në përkthim, versioni origjinal në gjuhën maqedonase është i pranueshëm si i vlefshëm.

Termi	Definicioni
<i>Autentifikimi</i>	Një procedurë e mundësuar nga Banka për të konfirmuar identitetin e përdoruesit të shërbimeve të pagesave ose përdorimin e vlefshëm të një instrumenti të caktuar pagese, duke përfshirë përdorimin e veçorive të tij të sigurisë së përdoruesit.
<i>Autorizimi</i>	Një procedurë që verifikon nëse përdoruesi i shërbimeve të pagesave apo banka kryen veprime të caktuara.
<i>Bankomat</i>	Një pajisje elektromekanike që u mundëson përdoruesve të autorizuar të tërheqin para nga llogaritë dhe/ose ofron akses në shërbime të tjera.
<i>Kartë çipi pa kontakt</i>	Kartela e pagesës, e cila përveç shiritit magnetik dhe çipit, ka një antenë të integruar, e cila mundëson pagesën pa kontakt në pajisje dhe tërheqjen e parave të gatshme në pajisjet që mbështesin teknologjinë pa kontakt.
<i>Kartë stiker pa kontakt</i>	Një kartë pagese me ngjitës, e cila ka një antenë të integruar që mundëson pagesën pa kontakt dhe tërheqjen e parave në vende që mbështesin teknologjinë pa kontakt.
<i>Llogari pagese e bllokuar</i>	Llogaria e pagesës së një përdoruesi të shërbimeve të pagesave për të cilën është regjistruar një urdhërpagesë e përcaktuar për arkëtim të detyruar ose ka të njëjtin numër unik tatimor, d.m.th. numrin e identifikimit të qytetarit për personat fizik me një llogari për të cilën është regjistruar një urdhërpagesë e përcaktuar për arkëtim të detyruar.
<i>Data e valutës</i>	Koha referuese e përdorur nga Banka për llogaritjen e interesit për fondet e debituar ose të miratuara në llogarinë e debitit.
<i>Kartë debiti</i>	<p>Kartela bazë ose shtesë e lidhur me llogarinë e pagesave të mbajtësit të llogarisë, të cilën Banka ia lëshon përdoruesit primar dhe me kërkesë dhe autorizim të tij të përdoruesi shtesë i kartës. Karta e debitit e Bankës është një instrument universal për pagesën e mallrave dhe shërbimeve dhe për tërheqjen e parave të gatshme nga ATM-të në të gjitha pikat e pagesave që mbajnë shenjën Mastercard® dhe Visa® në vendet jashtë vendit, si dhe për depozitimin e parave të gatshme në llogarinë e pagesës në denarë në mënyrë të cilën është lidhur karta, në ATM-të e Bankës në të cilën është aktivizuar ky shërbim.</p> <p>Shuma e çdo transaksioni pagese të kryer duke përdorur kartën e debitit zvogëlon drejtpërdrejt dhe plotësisht gjendjen e parave të gatshme në llogarinë e pagesave të konsumatorit, duke përfshirë edhe mbitërheqjen e lejuar.</p>
<i>Kartë biznesi pagese</i>	Një instrument pagese i bazuar në një kartë pagese që i lëshohet një personi juridik ose subjekteve nga sektori publik ose një operatori të pavarur, i cili është i kufizuar për t'u përdorur vetëm për të mbuluar shpenzimet e biznesit, ndërsa pagesat e bëra me përdorimin e saj debitojnë në llogarinë e personit juridik ose subjektit nga sektori publik ose një kontraktori të pavarur të cilit i është lëshuar një kartë pagese e tillë.

Mbitërheqja e lejuar	Marrëveshja e kredisë në përputhje me të cilën Banka i ofron përdoruesit të shërbimit të pagesave disponimin e një sasive fondesh që tejkalon bilancin aktual të fondeve në llogarinë e pagesës.
Dokumenti i pagesës së detyruar	Urdhërpagese nga përmbaruesi ose dokument tjetër përmbarimor i lëshuar nga organi kompetent në pajtim me ligjin, të cilat janë lëshuar/miratuar në bazë të shkresës përmbarimore të përcaktuar në Ligjin për përmbarim.
Shenjë unike identifikimi	Një kombinim i numrave, shkronjave ose simboleve që Banka përcakton për përdoruesin e shërbimeve të pagesave dhe të cilat, gjatë kryerjes së një transaksioni pagese, duhet të specifikohen për hir të identifikimit të tij të qartë ose llogarisë së tij të pagesës nga një përdorues tjetër i shërbimeve të pagesave.
Regjistër i vetëm i llogarive	Informacioni dhe të dhënat e sistemit elektronik kombëtar, të centralizuar për pagesat, depozitat ose llogaritë e tjera monetare dhe në valutë, përfshirë instrumentet e pagesave që lidhen me to, të lëshuara nga pronarët, si identiteti i pronarëve të llogarive dhe pronarëve, pronarëve të vërtetë, përfaqësuesit ligjorë dhe/ose personat që janë të autorizuar të fitojnë para prej tyre.
Transaksion elektronik i pagesës	Një transaksion pagese i nisur dhe i ekzekutuar në internet dhe përfshin transaksione pagese të dhëna në formë letre ose udhëzime të dhëna me postë ose telefon.
Nënshkrimi elektronik	Do të thotë një seri të dhënash në formë elektronike që përmbahen ose lidhen logjikisht me të dhëna të tjera në formë elektronike dhe kanë për qëllim përcaktimin e autenticitetit të të dhënave dhe përcaktimin e identitetit të nënshkruesit.
Shërbimet elektronike	Me shërbime elektronike kuptohet përdorimi i shërbimeve online të bankës, të cilat përfshijnë: internet banking, aplikacionin celular.
Tarifa e zëvendësimit	Një tarifë që, drejtpërdrejt ose tërthorazi, nëpërmjet një pale të tretë, llogaritet dhe paguhet për çdo transaksion pagese të bazuar në kartë nga ofruesi i shërbimit të pagesave që kryen pranimin e transaksioneve të pagesave për përfitimin e ofruesit të shërbimit të pagesave që ka lëshuar instrumentin e pagesës me kartë. Kjo tarifë përfshin kompensimin neto ose formë tjetër shpërblimi të rënë dakord.
Certifikatë	Njoftim me shkrim i dërguar bankës në të cilin regjistrohen të gjitha transaksionet e kryera në llogari, duke përfshirë gjendjen fillestare të llogarisë si gjendje e llogarisë pas transaksioneve të përfunduara.
Internet banking	Internet banking ose Virtual Expo-E-UNIBank është një sistem i automatizuar i UNIBank SH AShkup përmes të cilit mbajtësi i llogarisë ka të drejtë për akses në distancë përmes një adrese interneti https://e-unibanka.mk për shërbimet e ofruara nga Banka.
Skema e pagesës me kartë	Një grup i vetëm rregullash, praktikash, standardesh/ose udhëzimesh për ekzekutimin e transaksioneve të pagesave të bazuara në kartë, të rënë dakord ndërmjet ofruesve të shërbimeve të pagesave, nëse ato janë të pavarura nga çdo infrastrukturë ose sistem pagese që mbështet funksionimin e tij dhe

	të cilat përfshijnë një organ, organizatë apo subjekt të caktuar vendimmarrës, i cili mban përgjegjësi për funksionimin e skemës.
Kliring	Transmetimi, rakordimi dhe në raste të caktuara konfirmimi i transaksioneve përpara shlyerjes, të cilat mund të përfshijnë netimin e këtyre transaksioneve, përcaktimin e bilanceve përfundimtare të shlyerjes.
Përdorues i shërbimeve të pagesave	Një person fizik ose juridik që përdor një shërbim pagese në cilësinë e paguesit ose marrësit ose në të dyja cilësitë.
Transferimi i kredisë	Një shërbim pagese në të cilin paguesi udhëzon Bankën të kryejë një transaksion pagese ose një seri transaksionesh pagese që miraton llogarinë e pagesave të marrësit. Udhëzimi mund të jepet në denarë, në euro ose në valutë të ndryshme nga euro.
Karta e kreditit	Kartela bazë ose shtesë e lidhur me një llogari krediti të mbajtësit të llogarisë, të cilën Banka e lëshon te përdoruesi kryesor dhe me kërkesë dhe autorizim të tij tek përdoruesi shtesë i kartës, është një instrument universal për pagesën e mallrave dhe shërbimeve dhe për tërheqjen e parave të gatshme nga ATM-të në të gjitha pikat e pagesave që mbajnë markën Mastercard® dhe Visa®. Shuma totale e transaksioneve të kryera me këtë kartë në datën e rënë dakord debitohet plotësisht ose pjesërisht nga llogaria e pagesave të konsumatorit. Ofruesi i shërbimit të pagesave mund të llogarisë dhe të ngarkojë interesin për shumën e përdorur, në përputhje me kontratën për lëshimin dhe përdorimin e kartës së kreditit të lidhur me konsumatorin.
Llogari krediti	Një llogari që mbahet në Bankë dhe që tregon statusin dhe ndryshimet e kredisë revolving.
MyUnibank	Aplikacioni celular i Bankës nëpërmjet të cilit mbajtësi i llogarisë ose personat e autorizuar prej tij kanë të drejtën e aksesit në distancë në sistemin elektronik bankar.
Pajisje celulare	Një lloj pajisjeje elektronike portative që mund të përdorë aplikacione të ndryshme përmes një sistemi operativ, është e pajisur me lloje të ndryshme lidhjesh radio dhe lejon lidhjen me internetin.
Provizioni i tregtarit	Tarifa që Banka që pranon transaksionet e pagesave llogarit dhe mbledh nga marrësi tarifën, në lidhje me transaksionet e pagesave me kartë.
Tarifa	Të gjitha kostot ose gjokat, nëse ka, që konsumatori ka paguar ose duhet t'i paguajë Bankës, për ose në lidhje me shërbimet që lidhen me llogarinë e pagesës.
Urdhërpagesa e transferimit	Çdo udhëzim nga pjesëmarrësi në sistemin e pagesave dhe/ose sistemin e shlyerjes së letrave me vlerë, për t'i vënë në dispozicion të marrësit të porosisë një sasi fondesh nëpërmjet tij në regjistrimin e llogarisë së një ofruesi të shërbimeve të pagesave, një palë kontraktuese qendrore ose një agjent shlyerjeje, ose çdo udhëzim tjetër që rezulton në marrjen ose shlyerjen e një detyrimi pagese siç përcaktohet nga rregullat e funksionimit

	të sistemit të pagesave, ose një udhëzim nga një autoritet pjesëmarrës në tregun e letrave me vlerë për transferimin e pronësisë ose interesit në një ose më shumë letra me vlerë, për të përfunduar regjistrimin e llogarisë së tij të letrave me vlerë në regjistër ose në një mënyrë tjetër të përshtatshme.
Llogari joaktive	Një llogari joaktive është: 1) një llogari pagese e një konsumatori me një ofrues të shërbimeve të pagesave në të cilën nuk ka transaksione pagesash dalëse të autorizuara nga konsumatori ose transaksione pagesash hyrëse, me përjashtim të llogaritjes dhe pagesës/mbledhjes së interesit, dhe/ose çdo transaksion tjetër pagese që është kryer, është kryer vazhdimisht për një periudhë prej të paktën 24 muajsh në favor të ofruesit të shërbimit të pagesave ose në lidhje me të cilat ofruesi i shërbimit të pagesave nuk kishte një dokument të dokumentuar me shkrim, elektronik dhe/ose komunikimi i regjistruar telefonik me konsumatorin ose personat e autorizuar për të operuar llogarinë e pagesës ose përfaqësuesin e tij ligjor, ose 2) një llogari depozite në lidhje me të cilën ofruesi i shërbimit të pagesave nuk ka pasur komunikim telefonik të dokumentuar, elektronik dhe/ose të regjistruar me konsumatorin ose personat e autorizuar për të operuar llogarinë ose përfaqësuesin e tij ligjor, për një periudhë të vazhdueshme prej të paktën dhjetë vjetësh.
Mbajtësi i llogarisë	Një person në emër të të cilit hapet llogaria dhe që ka të drejtë të disponojë fondet në të.
Sigurimi	Obligim, garanci, peng, hipotekë, policë sigurimi të jetës ose siguri të tjera të kërkuara nga Banka dhe të ofruara nga përdoruesi i kartës, e cila i mundëson Bankës të mbledhë të gjitha pretendimet e saj bazuar në kredinë rrotulluese, në rast të shlyerjes së parregullt të detyrimet sipas saj nga përdoruesi i kartës dhe ndodhja e një ngjarje të siguruar.
Mirëmbajtja e llogarisë së pagesës	Shërbimi i ofruesit të shërbimit të pagesave për mbajtjen e një llogarie pagese që nuk ka statusin e një llogarie pagese joaktive, si mund të përdoret nga përdoruesi i shërbimeve të pagesave për qëllime të kryerjes së transaksioneve të pagesave.
Onlajn	Mundësia për t'u lidhur përmes një rrjeti komunikimi të disponueshëm publikisht, siç është Interneti, për të përdorur një shërbim të caktuar.
Personi i autorizuar	Personi i cili në bazë të prokurës së duhur është i autorizuar dhe mund të ndërmarrë në emër dhe llogari të ofruesit vetëm ato gjëra për të cilat është i autorizuar.
Paketat e shërbimit	Një kombinim ose grup i disa shërbimeve bankare.
Norma pasive e interesit	Norma me të cilën llogaritet dhe paguhet interesi për fondet që përdoruesi i shërbimeve të pagesave mban në llogarinë e tij të pagesave.
PIN	Numri personal i identifikimit të përdoruesit të kartës, i cili shërben si kod identifikimi që përdoret gjatë përdorimit të bankomateve POS.
Marka e pagesave	Një emër, shprehje, shenjë, simbol ose kombinim i prekshëm ose dixhital i tyre që mund të identifikojë një skemë pagese me kartë brenda së cilës kryhen transaksionet e pagesave të bazuara në kartë.
Aplikimi për pagesë	Softuer kompjuterik ose ekuivalent, kartë e futur/lexuar, telefon celular, kompjuter ose çdo pajisje tjetër teknologjike, e cila mundëson fillimin e transaksioneve të pagesave me kartë dhe i mundëson paguesit të lëshojë urdhërpagesa.

Karte pagese	Një instrument pagese që i mundëson paguesit të fillojë një transaksion me një kartë debiti ose krediti dhe që mund të përdoret nga mbajtësi për të paguar për mallra dhe shërbime dhe/ose për të tërhequr dhe/ose depozituar para në dorë.
Llogari pagese	Një llogari e mbajtur nga një ofrues i shërbimit të pagesave emrat e një ose më shumë përdoruesve të shërbimeve të pagesave të përdorura për kryerjen e transaksioneve të pagesave.
Llogari pagese me të ardhura të rregullta mujore	Llogaria e pagesës në të cilën transferohen mjetet për të cilat, sipas Ligjit për tatimin mbi të ardhurat personale, rregullohet tatimi dhe pagesa e tatimit mbi të ardhurat personale dhe për cilën llogari pagese 19 Administrata për të hyra publike të Republikës së Maqedonisë së Veriut ose Sigurimi Pensional dhe Invalidor Fondi i Republikës së Maqedonisë së Veriut ka informacion në sistemet e tyre.
Transaksioni i pagesës	Depozitimi, tërheqja ose transferimi i fondeve të iniciuara nga paguesi ose në emër të paguesit ose marrësit, pavarësisht nga detyrimet që rrjedhin nga marrëdhënia midis paguesit dhe marrësit.
Transaksion pagese bazuar tek karta	Një shërbim që bazohet në infrastrukturë dhe rregullon funksionimin e skemës së pagesave me kartë me qëllim kryerjen e një transaksioni pagese duke përdorur çdo kartë, telekomunikacion, dixhital ose pajisje informacioni, të cilat mund të përmbajnë një aplikacion të përshtatshëm pagese dhe çdo transaksion që rezulton me një kartë debiti ose kartë krediti, me përjashtim të një transaksioni pagese të bazuar në lloje të tjera shërbimesh pagese.
Instrument pagese	Pajisjet e personalizuar/procedurat opsionale janë rënë dakord ndërmjet përdoruesit të shërbimeve të pagesave dhe ofruesit të shërbimeve të pagesave që përdoren për iniciimin e një urdhërpagese.
Urdhërpagesa	Сокојаинструкцијаодплаќачилипримачдосвојотдавателнаплатежниуслуги сокојасебараизвршување наплатежнатрансакција.
Urdhërpagesa për pagesë detyrimi	Urdhërpagesë nga një përmbarues ose një autoritet kompetent në përputhje me ligjin për shtimin e shërbimeve të pagesave, i cili kërkon ekzekutimin e një transaksioni pagese bazuar në një dokument të përcaktuar për arkëtim të detyruar.
Sistem pagese	Një sistem transferimi parash i bazuar në marrëveshje formale dhe të standardizuara dhe rregulla të përbashkëta për përpunimin, pastrimin/ose shlyerjen e porosive dhe transfertave ndërmjet pjesëmarrësve në sistem.
Pagues	Një person fizik ose juridik që ka një llogari pagese pranon të ekzekutojë një urdhërpagesë nga ajo llogari, ose në rast se nuk ka llogari pagese, një person fizik ose juridik që lëshon urdhërpagesë.
Tërheqja e keshit	Konsumatori tërheq para nga llogaria e tij rrjedhëse.
POS	Një pajisje elektronike e instaluar tek Tregtari, përmes së cilës bëhet pagesa për produkte dhe shërbime duke përdorur një kartë pagese.
Konsumatori	Personi fizik i cili lidh kontratë për shërbime pagese në përputhje me këtë ligj, me qëllim të arritjes së qëllimeve që nuk kanë të bëjnë me kryerjen e veprimtarisë apo profesionit të tij.
Konsumator me vendbanim të ligjshëm	Çdo person fizik i cili ka të regjistruar vendbanimin dhe/ose vendqëndrim në Republikën e Maqedonisë së Veriut në pajtim me ligjin, ka marrë leje qëndrimi të përkohshëm ose të përhershëm në pajtim me ligjin, ka paraqitur kërkesë për njohjen e të drejtës për azil në përputhje me ligjin ose dokumentet e vlefshme të lëshuara nga një autoritet përkatës në Republikën e Maqedonisë së Veriut, të cilat nuk përmbajnë të dhëna për adresën e përhershme të vendbanimit dhe/ose vendbanimin.

<i>Hyrje nga jashtë</i>	Banka merr fonde me transfertë krediti nga jashtë, për të transferuar sasinë e duhur të fondeve dhe për t'i vënë ato në dispozicion të konsumatorit.
<i>Marrës</i>	Personi fizik ose juridik për të cilin janë të destinuara fondet që janë objekt i transaksionit të pagesës.
<i>Dita e punës</i>	Dita në të cilën ofruesi i shërbimit të pagesave të paguesit ose ofruesi i shërbimit të pagesave të marrësit të përfshirë në ekzekutimin e një transaksioni pagese është i hapur për punë për të mundësuar ekzekutimin e transaksionit të pagesës, domethënë një periudhë e përcaktuar nga rregullat e funksionimi i sistemit të pagesave dhe sistemit të shlyerjes së letrave me vlerë, i cili përfshin të gjitha ngjarjet gjatë ciklit të punës së këtyre sistemeve, pavarësisht se në cilën periudhë të ditës ose natës kryhen shlyerjet..
<i>Orari i punës</i>	Intervali kohor në një ditë pune pas së cilës çdo urdhërpagesë konsiderohet se është marrë në ditën e ardhshme të punës.
<i>Mjete monetare në dispozicion për pagesa te detyrueshme</i>	Të gjitha mjetet në llogaritë e shfrytëzuesit të shërbimeve të pagesave - debitorit të ofruesi i shërbimeve të pagesave, përveç mjeteve në llogaritë me qëllim të veçantë që janë të rezervuara në përputhje me ligjin ose rregulloren e miratuar në bazë të ligjeve, fondet e miratuara në bazë të një marrëveshjeje për një mbitërheqje të lejuar me ofruesin e shërbimit të pagesave.
<i>Kredia revolving (rrotulluese)</i>	Shuma totale e kredisë së rinovimit automatik që Banka i miraton përdoruesit të kartës bazë
<i>Numri i referencës së transaksionit</i>	Një kombinim i të dhënave identifikuese për çdo transaksion me kartë. Numri i referencës i lejon tregtarit të identifikojë çdo transaksion POS.
<i>Kursi referues i këmbimit valutor</i>	Kursi i këmbimit që përdoret si bazë për llogaritjen e blerjes ose shitjes së mjeteve të huaja të pagesës dhe që vihet në dispozicion nga ofruesi i shërbimeve të pagesave ose që buron nga një burim i disponueshëm publikisht.
<i>Norma referuese e interesit</i>	Norma e interesit që përdoret si bazë për çdo llogaritje interesi dhe vjen nga burime të disponueshme publikisht që mund të verifikohen nga të dyja palët në marrëveshjen e shërbimeve të pagesave.
<i>Rreziku i sigurisë</i>	Rreziku që vjen nga pamjaftueshmëria procese të dobëta interne ose nga ngjarje të jashtme që kanë ose mund të kenë një ndikim negativ në disponueshmërinë, integritetin dhe besueshmërinë e sistemeve të informacionit dhe sistemeve të teknologjisë së komunikimit dhe/ose informacionit të përdorur për ofrimin e shërbimeve të pagesave, duke përfshirë rrezikun e sulmeve nga hapësira dixhitale, siguria fizike e pamjaftueshme.
<i>Tarifa</i>	Dokument informues mbi tarifat dhe komisionet, të cilat Banka i llogarit dhe i tarifon për shërbimet që ajo kryen së bashku me të gjitha ndryshimet dhe shtesat. Dokumenti është i disponueshëm në formë letre në degët e Bankës dhe në formë elektronike në faqen e internetit të Bankës www.unibank.mk .
<i>Medium i përhershëm</i>	Çdo instrument që i mundëson përdoruesit të kryejë pagesa shërbime për të ruajtur informacionin që i drejtohet atij personalisht në një mënyrë që lejon që ai të jetë i disponueshëm për të në një periudhë të caktuar kohe të përshtatshme për qëllimet e përdorimit të tyre dhe që lejon riprodhimin e pandryshuar të informacionit të ruajtur.
<i>Urdhërpagesë e përhershme</i>	Udhëzim i dhënë nga paguesi për ofruesin e shërbimeve të pagesave që mban llogarinë e pagesave, për kryerjen e transfertave të kredisë në intervale të rregullta kohore ose gjetje në data të paracaktuara.
<i>Tregtar</i>	Çdo person juridik i regjistruar në Regjistrin Qendror të Republikës së Maqedonisë V., me seli në territorin e Republikës së Maqedonisë V., shfrytëzues i terminalit POS.

UNI -SMS	Njoftimet SMS për autorizimet e kartës së pagesës. Shërbimi mund të aplikohet nëpërmjet degëve të bankës dhe nëpërmjet shërbimeve elektronike të bankës.
Të dhëna të ndjeshme pagese	Të dhënat, duke përfshirë veçoritë e sigurisë së përdoruesit, të cilat mund të përdoren për të kryer mashtime, përveç të dhënave mbi emrin e pronarit, përfaqësuesit ligjor dhe/ose personave të autorizuar për të operuar llogarinë e pagesës, si dhe numrin e llogarisë së pagesës gjatë kryerjes së shërbimeve për iniciimin e pagesave dhe shërbimeve për sigurimin e informacionit për llogaritë e pagesave.
Ligji	Do të thotë Ligji për Shërbimet e Pagesave dhe Sistemet e Pagesave (LSHPSP) duke përfshirë ndryshimet dhe plotësimet në të si dhe sipas akteve ligjore që dalin prej tij.